

Tlačová správa
Luxemburg 26. septembra 2022

Členské štáty musia zintenzívniť boj proti nezákonnému rybolovu

Nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov je jednou z najväčších hrozieb pre morské ekosystémy a oslabuje úsilie o udržateľné riadenie rybolovu. EÚ a jej členské štáty zaviedli opatrenia na udržanie nezákonného rybolovu pod kontrolou. Vzhľadom na nerovnomerný spôsob, akým členské štáty uplatňujú kontroly a sankcie, však tieto opatrenia nie sú také účinné, ako by mali byť. To je záver osobitnej správy, ktorú dnes uverejnil Európsky dvor audítorov (EDA). Audítori odporúčajú, aby Európska komisia monitorovala, či členské štáty posilňujú svoje kontrolné systémy na predchádzanie dovozu produktov nezákonného rybolovu, a zabezpečila, aby uplatňovali odrádzajúce sankcie proti nezákonnému rybolovu vo vodách EÚ aj mimo nich.

EÚ je významným svetovým aktérom v oblasti rybolovu, a to jednak z hľadiska svojej rybárskej flotily (s približne 79 000 plavidlami), a jednak tým, že je najväčším svetovým dovozcom produktov rybolovu (34 % celkového svetového obchodu). V súlade s cieľmi udržateľného rozvoja sa EÚ zaviazala ukončiť nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov do roku 2020. Tento cieľ nebol splnený. Samotné zabezpečenie zákonnosti výrobku však nezaručuje, že výrobok pochádza z udržateľných zdrojov.

„EÚ má zavedené systémy kontroly, ktoré sťažujú možnosť, aby sa produkty nezákonného rybolovu dostali k spotrebiteľom,“ uviedla Eva Lindströmová, členka EDA, ktorá viedla audit. *„Napriek týmto opatreniam však tieto výrobky naďalej končia na tanieroch občanov EÚ. Jedným z hlavných dôvodov je to, že členské štáty uplatňujú kontroly a sankcie nerovnomerne“.*

EÚ zaviedla v roku 2008 systém osvedčovania úlovkov s cieľom zaručiť zákonnosť dovážaných produktov rybolovu. Podľa audítorov viedol tento systém k zlepšeniu výsledovateľnosti a posilneniu kontroly dovozu. Členské štáty však uplatňujú kontroly nerovnomerne. Systém certifikácie úlovkov EÚ prebieha v papierovej podobe, čo so sebou prináša zvýšené riziko podvodu. Audítori zastávajú názor, že jednotná elektronická databáza na úrovni EÚ by bola účinnejšia. Európska komisia v skutočnosti vyvinula celoeurópsky informačný systém na pomoc pri odhaľovaní podvodov a automatizácii kontrol, no žiadny členský štát ho nepoužíva. Komisia navrhla, aby sa používanie tohto informačného systému stalo povinným.

Ak sa Komisia a Rada domnievajú, že kontrolné systémy zavedené v krajinách mimo EÚ vyvážajúcich produkty rybolovu do EÚ sú nedostatočné, môžu prijať opatrenia vydaním „žltých kariet“ a „červených kariet“. Ak krajina mimo EÚ dostane červenú kartu, členské štáty EÚ musia

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

odmietnuť všetok dovoz produktov rybolovu z plavidiel tejto krajiny. Audítori zistili, že tento systém kariet sa ukázal ako užitočný a vo väčšine krajín, ktoré ho používali, viedol k iniciovaniu pozitívnej reformy.

Členské štáty sú zodpovedné za kontrolu rybolovných činností svojich vlajkových flotíl a vo svojich vodách. Audítori zistili, že vnútroštátnymi kontrolami sa často podarilo odhaliť prípady nezákonného rybolovu. Nadmerný rybolov a nedostatočné nahlasovanie úlovkov však pretrváva v dôsledku nedostatočných kontrol v niektorých členských štátoch. Najčastejším porušením zo strany flotily EÚ je nesprávne nahlasovanie úlovkov, ďalej nasleduje rybolov v uzavretých oblastiach alebo bez pridelených kvót a používanie nezákonného výstroja. Podľa audítorov existuje dostatok dôkazov o tom, že presadzovanie povinnosti vylodiť úlovky je náročné a že nezákonné odhadzovanie úlovkov do mora stále pretrváva. Zistili tiež, že projekty financované EÚ, ktoré kontrolovali, pomohli posilniť systém kontroly rybárstva.

Pokiaľ ide o systém sankcií, audítori poznamenali, že prevažná väčšina zistených závažných porušení viedla k vyšetrovaniu alebo trestnému stíhaniu, ktorého výsledkom boli včas uložené sankcie. Z auditu však vyplynulo, že v EÚ nie sú rovnaké podmienky. Audítori napríklad skonštatovali, že priemerná pokuta uložená za podobné porušenie sa pohybovala približne od 200 EUR (Cyprus, Litva a Estónsko) až po viac ako 7 000 EUR (Španielsko). V niektorých členských štátoch neboli sankcie dostatočne odrádzajúce na to, aby zabránili nezákonnému rybolovu, pretože neboli primerané hospodárskemu prínosu plynúcemu z predmetného porušenia. Audítori odporúčajú, aby Komisia pracovala na jednotnom a účinnom uplatňovaní odrádzajúceho sankčného systému. Takisto by sa malo harmonizovať uplatňovanie systému trestných bodov vo všetkých členských štátoch.

Osobitná správa 20/2022, *Opatrenia EÚ na boj proti nezákonnému rybolovu: Kontrolné systémy existujú, ale sú oslabené nerovnomernými kontrolami a sankciami zo strany členských štátov*, je dostupná na [webovom sídle EDA](#).

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224